

Minister - Członek Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Jan Grabiec

DSP.INT.4610.957.2024
Warszawa, 22 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację o numerze K10INT3529 Pana Posła Mariusza Krystiana w sprawie *przyspieszenia realizacji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych dla samorządów oraz realizacji nowych edycji programu*, proszę przyjąć następujące informacje.

Zasady funkcjonowania Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (dalej: Program) regulują określone normy prawne wynikające z:

- uchwały nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (ze zm.; dalej: uchwała nr 84/2021), wydanej na podstawie art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.),
- wydanych na podstawie przepisów ww. uchwały regulaminów poszczególnych edycji Programu.

Źródłem finansowania Programu jest Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Program realizowany jest przez promesy udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) pełniący funkcję operatora Programu. Wypłata dofinansowania z Programu następuje po spełnieniu warunków wynikających z promesy i regulaminu danej edycji, o którym mowa w § 11 załącznika do uchwały nr 84/2021.

Należy również wskazać, że wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie z Programu zobowiązuje się do zapoznania się i stosowania postanowień regulaminu danej edycji.

Ze szczegółowymi informacjami o funkcjonowaniu Programu można zapoznać się na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) pod poniższym adresem:
<https://www.gov.pl/web/premier/program-inwestycji-strategicznnych>

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w dniu 5 lipca 2024 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę nr 74 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (dalej: uchwała nr 74), na mocy której dotychczasowe kompetencje Prezesa Rady Ministrów w zakresie Programu zostały przekazane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Przedmiotowa uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

Minister - Członek Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Zgodnie ze zmienionymi zasadami Programu wynikającymi z uchwały nr 74 wnioskodawcy, których inwestycje zostały objęte dofinansowaniem z Programu, mają możliwość złożenia do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, za pośrednictwem BGK, w formie elektronicznej, przez aplikację do obsługi Programu, wniosku o zmianę inwestycji, a także wniosku o korektę zakresu inwestycji.

Wnioski o zmianę inwestycji, jak również wnioski o korektę zakresu inwestycji podlegają ocenie Komisji do spraw wsparcia Programu (dalej: Komisja), o której mowa w § 5 ust. 1 załącznika do uchwały nr 84/2021. Zadaniem Komisji jest sporządzenie i przekazanie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych listy wniosków o zmianę inwestycji rekomendowanych do akceptacji, a w przypadku wniosków o korektę zakresu inwestycji przedstawienie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych propozycji rozstrzygnięcia tych wniosków. Dokonując oceny ww. wniosków, Komisja bierze pod uwagę realizację celu przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, oraz kompleksowość planowanych inwestycji. Ostateczną decyzję podejmuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, który może wniosek zaakceptować bądź odrzucić. Dotyczy to również wniosków o zmianę inwestycji oraz wniosków o korektę zakresu inwestycji, które zostały złożone do Prezesa Rady Ministrów a nie zostały rozpatrzone przed dniem wejścia w życie uchwały nr 74.

Odnosząc się do podniesionej przez Pana Posła kwestii dotyczącej rzekomej inercji decyzyjnej ze strony Premiera i Jego Kancelarii, należy wskazać, że stwierdzenie to nie odpowiada stanowi faktycznemu, bowiem wniosek gminy miejskiej Jordanów o korektę zakresu inwestycji (Edycja8/2023/6292/PolskiLad, wniosek złożony 15 maja 2024 r.) został zatwierdzony 10 lipca 2024 r.

Warto zwrócić uwagę, że przepisy uchwały nr 84/2021 nie wyznaczają Komisji terminów na dokonanie oceny wniosków o zmianę inwestycji oraz wniosków o korektę zakresu inwestycji, jak również nie wyznaczają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (przed dniem 5 lipca br. – Prezesowi Rady Ministrów) terminu na podjęcie ostatecznej decyzji w sprawie przedmiotowych wniosków. Wpływ na długość procesu analitycznego i decyzyjnego może mieć również liczba składanych wniosków.

Ponadto informuję, że dotychczas podjęto decyzję o uruchomieniu łącznie dziewięciu edycji Programu. Wszystkie edycje zostały rozstrzygnięte, przy czym nabór na środki Programu w ramach IX edycji „Rozświetlamy Polskę” został rozstrzygnięty 1 grudnia 2023 r. – dofinansowaniem objęto ok. 1,2 tys. inwestycji na kwotę ok. 999 mln zł.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie w ramach IX edycji Programu były gminy i związki międzygminne. Dofinansowanie w tej edycji przeznaczone zostało na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych, których celem jest poprawa efektywności energetycznej przez obniżenie energochłonności oświetlenia, o którym mowa w art. 3 pkt 22 i w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.), przez redukcję mocy opraw świetlnych o co najmniej 50%. Wnioskodawca mógł złożyć jeden wniosek o dofinansowanie nieprzekraczający kwoty 4 mln zł.

Biorąc pod uwagę, że IX edycja Programu została rozstrzygnięta, to zgodnie z zasadami Programu BGK – na podstawie zatwierdzonej przez Prezesa Rady Ministrów ostatecznej listy inwestycji objętych dofinansowaniem z Programu – udzielił wnioskodawcom wstępnych promes udzielenia dofinansowania z Programu. W terminie 9 miesięcy od dnia udostępnienia przez BGK wstępnej promesy wnioskodawca powinien ogłosić postępowanie zakupowe, mające na celu wyłonienie wykonawcy lub wykonawców inwestycji. Nierozpoczęcie postępowania zakupowego we wskazanym powyżej terminie jest

Minister - Członek Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

równoznaczne z rezygnacją wnioskodawcy z dofinansowania inwestycji z Programu. Po zakończeniu i rozstrzygnięciu postępowania zakupowego, skutkującego wyborem wykonawcy lub wykonawców, wnioskodawca składa do BGK wnioski o udzielenie promesy, a BGK udziela promesy w terminie 7 dni roboczych od dnia wpływu prawidłowo złożonego wniosku o udzielenie promesy. Promesa stanowi dla wnioskodawcy podstawę do zawarcia umowy lub umów na realizację inwestycji.

Warto podkreślić, że wypłata dofinansowania z Programu następuje po spełnieniu warunków wynikających z promesy i regulaminu danej edycji oraz złożeniu przez wnioskodawcę wniosku o wypłatę. Termin wypłaty dofinansowania uzależniony jest od okresu realizacji inwestycji, który może trwać do 12 miesięcy lub powyżej 12 miesięcy. Dla inwestycji trwających poniżej 12 miesięcy wypłata dofinansowania następuje po zakończeniu inwestycji. W pozostałych przypadkach dofinansowanie płacone jest w 2 lub 3 transzach, po zakończeniu określonego etapu inwestycji.

Odnosząc się do kwestii kontynuacji Programu, należy mieć na uwadze, że zadania Prezesa Rady Ministrów wynikające z treści uchwały nr 84/2021 zostały przejęte przez Ministra Finansów z dniem 5 lipca br. w związku z nowelizacją ww. uchwały. Tym samym, ewentualne decyzje dotyczące dalszego przebiegu Programu będą podejmowane przez Ministra Finansów.

Przedstawiając powyższe, pragnę także poinformować, że **zasady działania Programu były przedmiotem kontroli ze strony Najwyższej Izby Kontroli, która jako nierzetelne oceniła działania ówczesnego Prezesa Rady Ministrów m.in. w zakresie podziału środków dla jednostek samorządu terytorialnego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i ich dokumentowanie**. NIK zwróciła również uwagę na nierówne traktowanie poszczególnych samorządów oraz brak transparentności podejmowanych decyzji. Nadmieniam, że do KPRM wpływała duża liczba pism i zapytań dotyczących zasad działania Programu, w tym procesu oceny i wyboru wniosków objętych dofinansowaniem, która również odnosiła się do tych aspektów.

Z wyrazami szacunku

wz. Grzegorz Karpiński
Sekretarz Stanu
Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/